

Belépő Az Angol Parkba

Ezt a személyzeti belépőt 1934-ben állították ki nekem. Ennek a dokumentumnak az az érdekessége, hogy milyen név szerepel rajta. A gyerekszínház a Kincses bácsi-féle gyermekszínház. Ott adták nekem azt a 'művésznevet', hogy Angyalossy Endy. Ez a belépő arra jogosított fel, hogy bármikor és akárhányszor belépjek az akkori gyerekek egyik legkedvesebb helyére, az Angol Parkba [Ma: Vidámpark]. Úgy számítottam én is, mintha ott dolgoznék, persze így is volt, hiszen ott dolgoztam, ott voltak a próbáink. Nekem az egész gyerekkorom egy nagyszerű élmény volt. Én ugyanis gyerekszínész voltam. De hogyan is lettem ez? Fogalmam sincs. De az biztos, hogy a nagyanyám által. Anyám dolgozott, nagyapám ilyesmivel nem törődött, hát maradt a nagyanya. Tehát valahogyan a nagyanyám tudhatta, hogy hova kell menni ez ügyben. Először meghallgattak, amikor valamit előadtam, és ott rögtön fölvettem a színtársulatba Kincses bácsi, a Meseszínházába. Ez olyan név volt akkor, mint egy picivel később a Lakner bácsi-féle gyerekszínház. Éppen öt éves voltam, amikor már igen aktívan bekerültem. De már ezt megelőző is voltam gyerekszínész. Gyakorlatilag olyan három és fél, négyéves koromtól majdhogynem folyamatosan. Ezt igazolandó, ma is megvannak még az akkori kis plakátok, röpcédulák. A család kenyérkeresői tehát kik voltak? Anyám meg én. És azt, hogy én is családfenntartó vagyok, a szüleim kifejezetten éreztették is velem. Becsültek gyereklétemre. Jó ruhákban jártam stb. Az biztos, hogy az Endikének mindene megvolt. Nagyanyám mindig mondta: 'Endike, az színészgyerek.' Volt a Bethlen téren egy színház. Ez a színház olyan volt, mint kicsiben a Vígszínház. Ugyanaz az elhelyezés. Nagyon jó színház volt. Mindig úgy mondták, hogy Meseszínház. Itt rengeteget léptünk fel. De sokat voltunk vidéken is. Valószínű, hogy jól csinálhattam a dolgokat, mert amikor az igazgató, ebben az esetben a Kincses bácsi válogatott, mindig engem küldött reklámozni. Mindig engem vittek vidékre. A színházi műsorok és a moziműsorok előtt bemondták, hogy ez meg ez a gyerekszínész és társulat jön, akkor én kijöttem, és leadtam a számomat. Fantasztikus dolog volt, mert sikerült felkelteni az érdeklődést a gyerektársulat iránt. A legszebb emlékem 1942--1943-ban az volt, amikor a 'Három a kislány'-t adtuk elő, és én voltam benne Schubert Ferenc zeneszerző. Abszolút főszerep, hiszen az ő életéről

szól. Ezzel is végimentünk szinte az egész országban, óriási nagy sikerrel. Én nagyon szerettem színészkedni. A szereplés a mindenem volt! Egyszerűen így születtem. A Szinyei Merse utca és Kmetty utca sarkán lévő iskolába jártam elemibe. Négy elemi végeztem itt, és utána polgárba mentem. Az iskolával összeegyeztetni a színészkedésemet csak egy tizenkét kilós libával lehetett. Kellott a liba egyszer-egyszer, hogy beírják, rendben van az évem, s megkapjam az osztályzatokat. Hogy a libát az osztályfőnöknek adta nagyanyám vagy talán az igazgatónak? Nem tudom. Fogalmam sincs. De az biztos, hogy libát kellett adni néhányszor. A nagyapám pedig mindig azt mondta, hogyha ez a gyerek meg tudja tanulni a sok oldalas szövegkönyveket, akkor azt, amit az iskolában feladnak, szintén meg tudja tanulni. És tényleg így volt. A nagyapám átvette velem a leckéket, megnézte, kikérdezte és kész. Nem volt semmi probléma. Én nem játszottam meg a színészgyereket, miközben mindenki tudta, a tanár is, a tanárnő is. Én nem éreztettem sehogy sem. Természetes módon viselkedtem. A filmezés meg a színház 1943-ban maradt el. Bár akkor már egyre jobban alkalmaztak volna a filmnél, főszerepre is. Volt egy film, 'A szív szava', aminek a főszereplője lettem volna [Valószínűleg rosszul emlékszik vagy a film címére, vagy az évszámra, mert Bihari Alajos filmje, 'A szív szava' 1937-ben készült. -- A szerk.]. De miután nagyanyám járt velem, ott beszélgetés közben rákérdezett az ottani producer, hogy 'A gyerek milyen vallású?'. Nagyanyám büszkén válaszolt: 'Római katolikus.' Ám tovább kérdezett: 'És ön?' Nagyanyám azt nem mondhatta erre, hogy 'Én is'. Ekkor azt mondta: 'Kérem, én izraelita vagyok.' Így mondta, hogy izraelita. A kérdező meghökkent, és azt mondta: 'Akkor tessenek hazamenni, majd értesítjük! A munka úgyse most kezdődik, majd értesítjük.' Erre szoktam mondani, hogy a mai napig értesítenek. Tehát az életemnek ez a része így fejeződött be.